

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

«ПОЛІТОЛОГІЯ»
«Political Science»

рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)
за спеціальністю 052 Політологія
галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки
кваліфікація: доктор філософії з політології

Розглянуто та затверджено

вченою радою Миколаївського
національного університету
імені В. О. Сухомлинського

Голова вченої ради

 В. Д. Будаке

Протокол № 23 від 25.06.2019 р.

Введено в дію наказом ректора від
25.06.2019 р. за № 384

Миколаїв 2019 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо - наукової програми
«Політологія»

Рівень вищої освіти **третій (освітньо - науковий)**

Галузь знань **05 Соціальні та поведінкові науки**

Спеціальність **052 Політологія**

Кваліфікація **доктор філософії з політології**

«РОЗРОБЛЕНО»

Кафедрою політології

(протокол № 8 від 9.04. 2019р.)

Завідувач Ніколаєнко Н. О.

«ПОГОДЖЕНО»

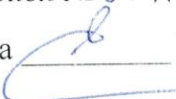
Навчально-методичною комісією Інституту
історії, політології та права

(протокол № 8 від 10.04. 2019р.)

Голова ІПБ Калютіна Н.В.

Навчально- методичною комісією університету

(протокол № 9 від 17.04. 2019р.)

Голова Кузнецова О.А.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЗОВНІШНІЮ АПРОБАЦІЮ

1. **Гон Максим Мойсейович** - доктор політичних наук, професор, академік Академії наук вищої школи України; професор кафедри політичних наук Рівненського державного гуманітарного університету;
«29» серпня 2018 р
2. **Юськів Богдан Миколайович** – доктор політичних наук, професор кафедри економіки та управління бізнесом Рівненського державного гуманітарного університету; гостьовий професор у Гуманітарному відділенні Університету науки і технології «Гірничо-металургійна академія ім. С. Стащиця» (Akademia Górniczo-Hutnicza im. St. Staszica, Wydział Humanistyczny) в м. Кракові (Польща)
«30» серпня 2019 р
3. **Діденко Юрій Володимирович**, кандидат історичних наук, голова Миколаївської Крайової організації Народного руху України; Народний депутат Верховної ради України ІУ скликання
«17» серпня 2019 р
4. **Бакоцька Тетяна Анатоліївна** – редактор філії акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» «Миколаївської регіональної дирекції», учасниця міжнародного проєкту Erasmus+ «Про екологічний стан Чорного моря»
«27» серпня 2019 р
5. **Степаненко Ольга Георгіївна** – випускниця аспірантури голова Миколаївської обласної організації людей з інвалідністю
«27» серпня 2018р

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ПОЛІТОЛОГІЯ
із спеціальності 052 Політологія
«Political Science»

1. Загальна інформація	
Повна назва ЗВО та структурного підрозділу	Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського, історичний факультет, кафедра політології
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Доктор філософії Доктор філософії з політології
Офіційна назва освітньо-наукової програми	«Політологія»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії, 60 кредитів ЄКТС
Наявність акредитації	Ліцензовано. Наказ МОН України «Про ліцензування освітньої діяльності на третьому освітньо - науковому рівні» від 23 червня 2016 р. № 707 Не проходила акредитацію
Цикл/рівень	FQ-EHEA-третій цикл, QF-LLL- 8 рівень, НРК України – 9 рівень
Передумови	Другий рівень вищої освіти (диплом магістра, спеціаліста)
Мова викладання	Українська
Термін дії освітньо-наукової програми	4 роки до 2023 року
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-наукової програми	http://mdu.edu.ua
2-Мета освітньо-наукової програми	
Підготовка висококваліфікованих, конкурентоспроможних, інтегрованих у європейський та світовий науково-освітній простір фахівців наукового ступеня доктора філософії, здатних активно діяти в умовах ринкової економіки та соціального партнерства, які на поглибленому рівні володіють категорійно-понятійним та аналітично-дослідницьким апаратом політичної науки та вміють досліджувати історичні та сучасні політичні процеси, здійснювати обґрунтоване політичне прогнозування; розвиток в аспірантів дослідницьких навичок в предметній області за рахунок більш глибокого розуміння політичних процесів, причинно-наслідкових зв'язків, суті політичних подій та явищ у минулому і сучасному.	
3-Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки Спеціальність 052 Політологія
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова академічна Освітньо-наукова програма спрямована на новітні наукові дослідження і нормативне регулювання відносин у політичній сфері,

	на особливості розвитку політичних інститутів та процесів та політичного аналізу і прогнозування сучасної системи влади, в рамках яких визначається перспектива подальшого професійного та наукового зростання у сфері освітньої та науково-дослідницької діяльності.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Освітнім фокусом освітньо-наукової програми є формування та розвиток дослідницьких і професійних компетентностей в галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 052 Політологія. Ключові слова: політика, влада, політичні відносини, політичні процеси, політична діяльність, політична наука, політологія, політичні інститути.
Особливості програми	Міждисциплінарна та багатoproфільна підготовка фахівців з організації та проведення наукових досліджень у сфері політології, теорії і методики розвитку політичної науки, політичних інститутів та процесів, крізь призму дослідження трансформаційних процесів в Україні, при цьому основна увага приділяється індивідуальній роботі, тобто здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії мають можливість сформулювати індивідуальну освітню траєкторію набуття наукової компетентності.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Професійна діяльність та її код (за ДК 003:2010): 1141.1 – Вища посадова особа 2443.2 – Політичний оглядач 2443.3 – Політолог 2310.2 – Викладач закладу вищої освіти. Робочі місця: вищі навчальні заклади, науково - дослідні установи, державні служби, органи місцевого самоврядування, партії та громадські організації, засоби масової інформації, видавництва. Основні посади: викладач, доцент, завідувач кафедри закладу вищої освіти, молодший науковий співробітник, науковий консультант, начальник управління, відділу, департаменту та директорату.
Подальше навчання	Підготовка дисертації на здобуття ступеня доктора наук. Набуття додаткових кваліфікацій у системі післядипломної освіти, участь у програмах міжнародної академічної мобільності.
5- Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Навчання спрямоване на реалізацію індивідуального дослідницького проекту та має творчо і проблемно орієнтований характер. Викладання проводиться у вигляді: лекцій, мультимедійних лекцій, інтерактивних лекцій, семінарських, практичних занять. Передбачена самостійна робота з можливістю консультацій з викладачем, e-Learning (навчання за допомогою Інтернету і мультимедіа) за окремими освітніми компонентами, індивідуальні заняття. Важливим компонентом програми є написання наукових статей. Викладання здійснюється на засадах відповідальності, колегіальності, високої академічної культури та академічної доброчесності.
Оцінювання	Оцінювання знань здобувачів здійснюється за 100-бальною

	рейтинговою системою. Види оцінювання: поточний контроль (презентації, есе), підсумковий контроль (заліки та іспити у вигляді тестування), випусковий комплексний іспит. Форми підсумкового оцінювання: презентації, індивідуальні дослідницькі та практичні завдання, виступ на конференції.
6 - Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати комплексні спеціалізовані завдання в предметній сфері політології та застосовувати широкий спектр сучасних теорій і методів політичних досліджень та аналізу політики в експертно-аналітичній, науково-дослідницькій, політико-організаційній, викладацькій, консультаційній та громадській сфері практичної професійної діяльності; проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-1. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК-2. Здатність фахово спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово у процесі наукової комунікації та досліджень. ЗК-3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК-4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК-5. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК-6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК-7. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми. ЗК-8. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК-9. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК-10. Здатність розробляти та управляти проектами. ЗК-11. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
Фахові компетентності (ФК)	ФК-1. Комплексне розуміння природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації, як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації. ФК-2. Поглиблене знання нормативної та позитивної політичної теорії, політичного аналізу, порівняльної та прикладної політології та володіння категорійно-та аналітично-дослідницьким апаратом сучасної світової політичної науки. ФК-3. Комплексне розуміння принципів функціонування та закономірностей розвитку влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, політичної поведінки, політичної культури та ідеології, світової політики та політики окремих країн та регіонів. ФК-4. Комплексне застосування широкого спектру політологічних понять, теорій і методів до аналізу владнополітичних відносин політичних акторів, інститутів та ідей відповідно до певного історичного або сучасного контексту. ФК-5. Комплексне розуміння особливостей реалізації влади у різних політичних системах та застосування широкого спектру політологічних теорій, концептів і методів для аналізу політики на місцевому, національному та міжнародному рівні. ФК-6. Здатність конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати комплексні політологічні дослідження з використанням широкого кола прикладних методів, технологій та інструментарію аналізу. ФК-7. Здатність фахово викладати політологічні дисципліни ФК-8. Осмислювати, аналізувати наукові факти, основні концепції і теорії фундаментальних і прикладних наук
7 – Програмні результати навчання	
Програмні результати навчання (ПРН)	ПРН-1. Опанувати універсальними навичками дослідника, зокрема застосування сучасних інформаційних технологій, розробки, організації та управління науковими проектами та/або науковими дослідженнями, презентації їх результатів у професійному середовищі через сучасні форми наукової комунікації (академічні наукові публікації, семінари, конференції), в засобах масової інформації та в

	публічній сфері у національному та міжнародному контексті. ПРН-2. Використовувати державну та іноземну мову як усно, так і письмово на рівні, достатньому для ефективної професійної комунікації, розуміння іншомовних наукових текстів та підготовки фахових публікацій в Україні і провідних наукових виданнях світу. ПРН-3. Мати системний науковий світогляд та філософсько-культурний кругозір, який включає розвинене критичне мислення, професійну етику та академічну доброчесність, повагу різноманітності та мультикультурності. ПРН-4. Комплексно розуміти природу та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації. ПРН-5. Знати на поглибленому рівні нормативну та позитивну політичну теорію, політичний аналіз, порівняльну та прикладну політологію та володіти категорійно - понятійним та аналітично - дослідницьким апаратом сучасної світової політичної науки. ПРН-6. Глибоко розуміти принципи функціонування та закономірності розвитку влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, політичної поведінки, політичної культури та ідеології, світової політики та політики окремих країн та регіонів. ПРН-7. Комплексно застосовувати широкий спектр політологічних понять, теорій і методів до аналізу владно - політичних відносин політичних акторів, інститутів та ідей відповідно до певного історичного або сучасного контексту. ПРН-8. Поглиблено розуміти особливості реалізації влади у різних політичних системах та використовувати сучасні політологічні теорії, концепти та методи аналізу політики на місцевому, національному та міжнародному рівні. ПРН-9. Конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати комплексні політологічні дослідження з використанням широкого кола прикладних методів, технологій та інструментарію аналізу. ПРН-10. Фахово викладати політологічні дисципліни на рівні відповідної освітньої кваліфікації. ПРН-11. Формулювати наукову проблему з огляду на ціннісні орієнтири сучасного суспільства та стан її наукової розробки, робочі гіпотези досліджуваної проблеми, які мають розширювати і поглиблювати стан наукових досліджень у своїй сфері. ПРН-12. Знати принципи організації, форми здійснення освітньо-наукового процесу в сучасних умовах, його наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення, опрацювання наукових та інформаційних джерел.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Підготовку фахівців за спеціальністю 052 Політологія освітньо-наукової програми «Політологія», ступеня «доктор філософії» здійснює кафедра політології історичного факультету. До викладання залучені викладачі зі значним досвідом наукової і педагогічної діяльності та високою науковою кваліфікацією.
Матеріально-технічне забезпечення	Кафедра політології повністю забезпечена матеріально-технічними засобами: аудиторіями, комп'ютерними лабораторіями, які відповідають потребам навчального процесу. У розпорядженні кафедри загальні фонди лекційних аудиторій та комп'ютерні класи університету.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Забезпечення навчальною та науковою літературою аспірантів і викладачів здійснює Наукова бібліотека Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського http://library.mdu.edu.ua/ . Розроблені навчальні робочі програми для всіх дисциплін навчального плану за освітньо-науковою програмою «Політологія», Навчальні дисципліни, які викладаються за освітньою програмою «Політологія» забезпечені навчальною літературою, комплексом навчальних матеріалів, програмними продуктами, тестами і наглядними засобами.

	Забезпеченість основними підручниками становить 100% по всім дисциплінам. Всі студенти та викладачі мають доступ до Інтернету та електронної бібліотеки університету. Сьогодні бібліотека є надійною інформаційною базою для науково-дослідницької і навчальної роботи та центром культурно-просвітницької діяльності університету. В університеті створений необхідний фонд навчальної літератури та фахових періодичних видань зі спеціальності.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського http://mdu.edu.ua/wp-content/uploads/%D0%BD%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-509.pdf
Міжнародна кредитна мобільність	Університет забезпечує можливості для долучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю 052 Політологія. Формами такого долучення є: сприяння опублікуванню аспірантами наукових праць у зарубіжних періодичних фахових виданнях (попередня апробація рукописів статей на афедрах, допомога в оформленні статей відповідно до вимог зарубіжних видань, у тому числі в перекладі статей на англійську мову); сприяння участі аспірантів у міжнародних наукових конференціях в Україні і закордоном. Зокрема, у Міжнародній конференції з проблем вищої освіти і науки «Можливості професійного розвитку аспірантів і дослідників у DocHub» (Центр підготовки аспірантів і дослідників) на базі МНУ імені В. О. Сухомлинського, де актуалізовані питання реформування освіти в Україні — можливості професійного розвитку аспірантів і дослідників у рамках проекту Erasmus+ CBHE action «Structuring Cooperation in Doctoral Research, Transferrable Skills Training and Academic Writing instruction in Ukraine's regions /DocHub/» («Структуризація співпраці щодо аспірантських досліджень, навчання універсальних навичок та академічного письма на регіональному рівні України»), а також задля визначення переваги міжнародної співпраці в освіті та глобального академічного обміну.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних здобувачів не здійснюється

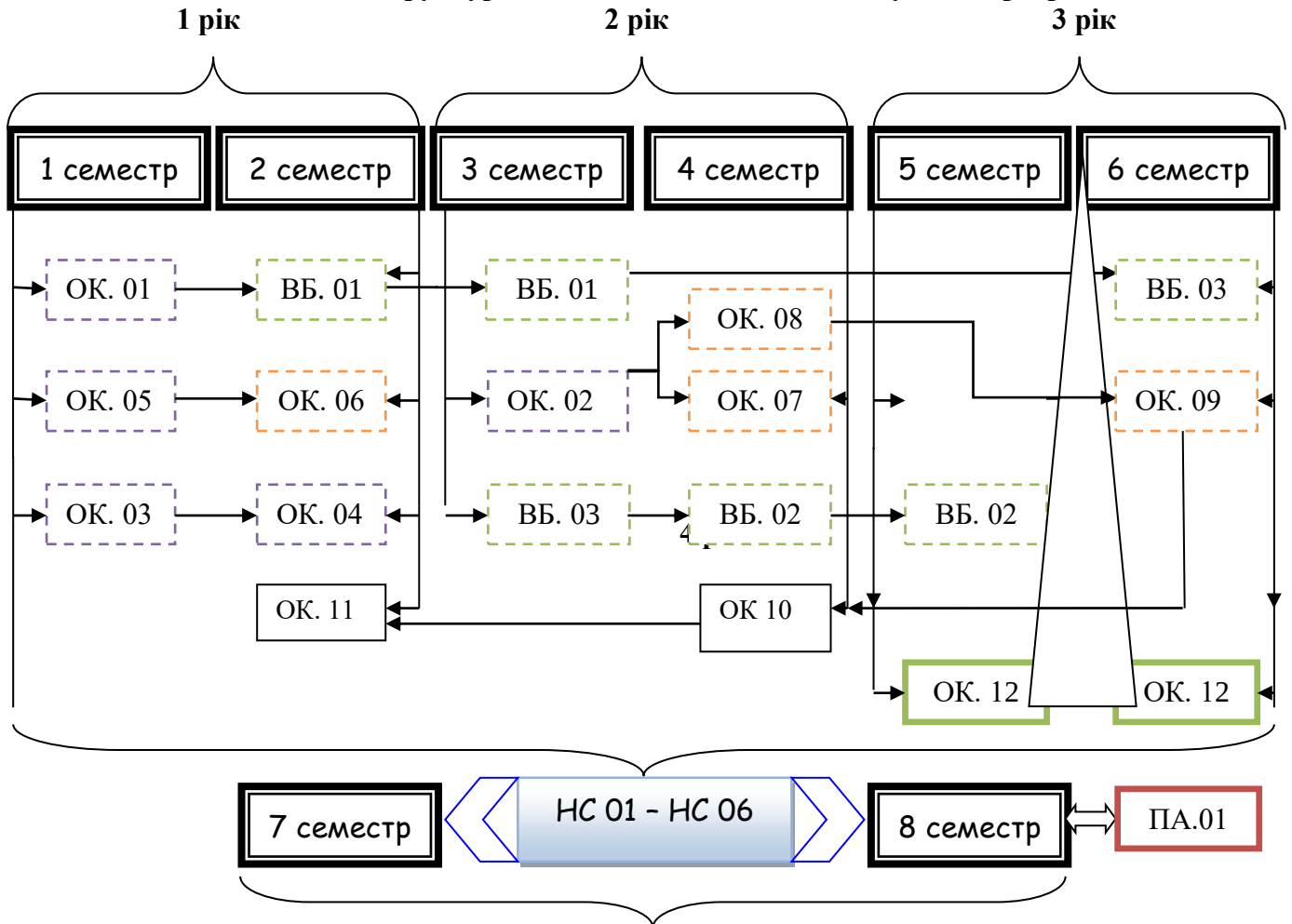
2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1. Перелік обов'язкових та вибіркового компонентів ОНП

Код	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Семестр	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4	5
Обов'язкові компоненти				
ОК. 01	Філософія науково-дослідної діяльності	3	1	залік

ОК.02	Управління кар'єрою	3	3	залік
ОК. 03	Англійська мова для наукової комунікації	4	1	залік
ОК. 04	Академічна писемна англійська (Academic English Writing)	6	2	залік
ОК. 05	Інформаційна грамотність	3	1	залік
ОК. 06	Методика написання та захисту дисертацій	3	2	залік
ОК. 07	Педагогіка вищої школи	4	4	залік
ОК. 08	Інструментальний вимір політичних кампаній	3	4	залік
ОК. 09	Становлення інституту демократичної громадянськості в Україні – умова проєвропейського вектору політичного розвитку	3	6	залік
ОК.10	Політичний аналіз та прогнозування сучасної системи влади	4	4	залік
ОК.11	Політичний процес та прийняття політичних рішень	3	2	залік
ОК.12	Асистентська практика у закладах вищої освіти	6	5,6	залік
Наукова складова				
НС 01	Фаховий семінар		2,4,6	
НС 02	Підготовка публікацій		2-6	
НС 03	Участь у наукових конференціях		2,4,6	
НС 04	Підготовка дисертації		1-7	
НС 05	Оформлення дисертації		7	
НС 06	Представлення дисертації на кафедрі		7	
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		45		
Вибіркові компоненти				
ВБ.01	Політичні процеси і інститути у країнах Чорноморського регіону/ Глобальні проблеми міжнародного розвитку	5	3	залік
ВБ.02	Політичний розвиток і модернізація/ Теоретичні та практичні виміри етнонаціонального розвитку	5	4	залік
ВБ.03	Методологія гендерних відносин у політичній науці/ Методологія прикладних політичних досліджень	5	6	залік
Загальний обсяг вибірових компонентів:		15		
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		60		

2.2 . Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми

2.3. Наукова складова освітньо-наукової програми

- 1 сем.** Складання плану структури роботи. Пошук наукових джерел та їх опрацювання.
- 2 сем.** Визначення предмету, об'єкту, мети й основних завдань дисертаційної роботи, вибір оптимальних теоретичних чи/та емпіричних методів для їх розв'язання
- 3 сем.** Продовження опрацювання джерел обробка та аналіз отриманих результатів. Корекція початкових гіпотез та завдань у відповідності до результатів аналізу, продовження пошуку наукових джерел та їх опрацювання. Підготовка перших результатів до публікації.
- 4 сем** Продовження опрацювання джерел, обробка та аналіз отриманих даних. Корекція початкових гіпотез та завдань у відповідності до результатів аналізу. Продовження підготовки результатів до публікації.
- 5 сем.** Узагальнення результатів дослідження. Продовження підготовки результатів до публікації

6 сем. Остаточне визначення кола проблем, що будуть розглянуті в дисертаційній роботі, встановлення місця дослідження в контексті результатів інших авторів, формулювання наукової новизни.. Продовження підготовки результатів до публікації.

7 сем. Формування висновків і рекомендацій. Закінчення роботи над дисертацією, представлення рукопису.

8 сем. Оформлення роботи та подання до захисту. Захист дисертації.

3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

Атестація випускників освітньо-наукової програми «Політологія» проводиться у формі публічного захисту дисертаційної роботи на здобуття вищої освіти ступеня «доктор філософії». Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання здобувачем його індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи.

У результаті успішного захисту дисертаційної роботи здобувачу присуджується науковий ступінь доктора філософії, присвоюється кваліфікація доктора філософії з політології та видається диплом встановленого зразку.

4. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

		Обов'язкові компоненти ОНП											Наукова складова
	ОК.01	ОК.02	ОК.03	ОК.04	ОК.05	ОК.06	ОК.07	ОК.08	ОК.09	ОК.10	ОК.11	ОК.12	
ЗК-1						+	+	+	+	+	+	+	
ЗК-2			+	+				+				+	+
ЗК-3	+		+	+	+	+		+	+	+			+
ЗК-4			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК-5		+	+	+				+					+
ЗК-6		+	+	+				+					+
ЗК-7	+	+	+	+		+		+	+		+		
ЗК -8			+	+				+	+		+		
ЗК-9		+	+	+	+			+			+		
ЗК-10		+				+	+	+	+	+	+		
ЗК-11	+							+	+			+	
ФК-1	+						+	+	+		+		
ФК-2						+		+	+	+	+		
ФК-3							+	+	+	+	+	+	+
ФК-4								+	+	+	+	+	
ФК-5		+				+		+	+	+	+		
ФК-6		+	+	+	+	+		+	+	+	+		
ФК-7								+			+	+	
ФК-8	+		+	+									+

5. МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНИМИ КОМПОНЕНТАМИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

	Обов'язкові компоненти ОНП												Наукова складова
	ОК.01	ОК.02	ОК.03	ОК.04	ОК.05	ОК.06	ОК.07	ОК.08	ОК.09	ОК.10	ОК.11	ОК.12	
ПРН-1			+	+	+	+	+	+	+	+		+	+
ПРН-2			+	+		+		+				+	
ПРН-3	+		+	+			+	+					+
ПРН-4						+		+	+	+	+		
ПРН-5								+		+	+	+	
ПРН-6		+			+		+	+	+	+	+		
ПРН-7		+				+	+	+	+	+	+	+	

